

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 61:2018 „GYDYTOJAS VAIKŲ
CHIRURGAS“ PATVIRTINIMO**

2018 m. balandžio 10 d. Nr. V-400
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 61:2018 „Gydytojas vaikų chirurgas“ (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. birželio 18 d. įsakymą Nr. 349 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 61:1998 „Gydytojas vaikų chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“.
3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2018 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-400

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 61:2018 GYDYTOJAS VAIKŲ CHIRURGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 61:2018 „Gydytojas vaikų chirurgas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) reglamentuoja gydytojo vaikų chirurgo teises, pareigas ir kompetenciją.
2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams vaikų chirurgams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją ir kontroliuojančioms jų veiklą.
3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:
 - 3.1. **Gydytojas vaikų chirurgas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs vaikų chirurgo profesinę kvalifikaciją.
 - 3.2. **Gydytojo vaikų chirurgo praktika** – gydytojo vaikų chirurgo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir Lietuvos medicinos normos nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti vaikų chirurginių ligų diagnostiką, chirurginį ir medikamentinį gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką.
 - 3.3. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
4. Gydytojo vaikų chirurgo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas bei vaikų chirurgijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo vaikų chirurgo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
5. Teisę verstis gydytojo vaikų chirurgo praktika turi asmuo, įgijęs gydytojo vaikų chirurgo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų chirurgo profesinę kvalifikaciją.
6. Gydytojas vaikų chirurgas verčiasi gydytojo vaikų chirurgo praktika asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vaikų chirurgijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas vaikų chirurgas.
7. Gydytojas vaikų chirurgas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.
8. Gydytojas vaikų chirurgas savo darbe vadovaujasi gydytojo vaikų chirurgo praktika, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Gydytojas vaikų chirurgas turi teisę:

9.1. verstis gydytojo vaikų chirurgo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Gydytojas vaikų chirurgas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas vaikų chirurgas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, atlikti operacijas, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

11.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

11.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

11.8. laikytis sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

11.11. tvarkyti gydytojo vaikų chirurgo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.12. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.13. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo vaikų chirurgo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo vaikų chirurgo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine medicinos mokslo ir technikos pažanga.

13. Gydytojas vaikų chirurgas turi žinoti:

13.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.2. medicinos statistikos pagrindus;

13.3. sveikatos draudimo pagrindus;

13.4. sveikatos teisės pagrindus;

14. Gydytojas vaikų chirurgas turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

15. Gydytojas vaikų chirurgas turi išmanyti:

15.1. saugos darbe reikalavimus;

15.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

15.3. bendruosius chirurginės pagalbos vaikams organizavimo principus;

15.4. vaiko organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus;

15.5. vaikų operacinės chirurgijos principus ir ypatumus;

15.6. aseptikos bei antiseptikos principus ir metodus;

15.7. anestezijos ir pooperacinio skausmo malšinimo principus ir metodus, taikomus vaikams;

15.8. vaikų racionalios mitybos pagrindus;

15.9. įvairaus amžiaus vaikų slaugos ypatumus;

15.10. vaikų medicininės reabilitacijos organizavimo principus;

15.11. vaikų įgimtų ydų, chirurginių ligų ir traumų:

15.11.1. priežastis;

15.11.2. patologinę anatomiją ir patologinę fiziologiją;

15.11.3. klinikinius požymius ir laboratorinių tyrimų pokyčius;

15.11.4. šiuolaikinius tyrimo metodus, ligų požymius ir jų klinikinę vertę;

15.11.5. diferencinę diagnostiką;

15.11.6. medikamentinio ir chirurginio gydymo indikacijas ir metodus;

15.11.7. ikioperacinio ir pooperacinio gydymo principus ir metodus;

15.11.8. profilaktikos principus;

15.12. įrodymais pagrįstos medicinos principus, metodinių rekomendacijų taikymą praktikoje.

16. Gydytojas vaikų chirurgas turi gebėti:

16.1. dirbti savarankiškai ir (ar) komandoje su kitais specialistais;

16.2. bendrauti su sergančiu vaiku ir jo artimaisiais;

16.3. surinkti ir įvertinti anamnezę ir objektyviai ištirti vaiką;

16.4. parinkti tinkamą chirurginio tyrimo taktiką diagnozei patvirtinti;

16.5. sudaryti paciento tyrimų bei gydymo planą ir jį vykdyti;

16.6. vertinti gydymo efektyvumą;

16.7. vaikui ir jo artimiesiems priimtinu būdu paaiškinti ligos pobūdį, diagnostikos, gydymo bei sveikatos priežiūros principus;

- 16.8. atlikti šiuos tyrimus ir veiksmus:
 - 16.8.1. tirti vaiką pirštu per tiesiąją žarną;
 - 16.8.2. valomąją bei sifoninę klizmą vaikams su koprostaze ar daliniu žarnų nepraeinamumu;
 - 16.8.3. vaiko skrandžio diagnostinį zondavimą dekompresijos ar zondinio maitinimo tikslu;
 - 16.8.4. pilvo organų echoskopiją;
 - 16.8.5. kateterizuoti šlapimo pūslę;
 - 16.8.6. inkstų ir šlapimo pūslės echoskopiją;
 - 16.8.7. taikyti infuzinę terapiją;
 - 16.8.8. punktuoti periferines venas;
 - 16.8.9. konservatyvią dezinvaciją;
 - 16.8.10. konservatyviai gydyti įstrigusią išvaržą;
 - 16.8.11. apyvarpės tualetą, esant balanopostitui;
 - 16.8.12. infiltratų ir pūlinių echoskopiją;
 - 16.8.13. pūlinio punkciją kontroliuojant ultragarsu;
 - 16.8.14. pūlinių tvarstymą;
 - 16.8.15. sąnarių punkciją;
 - 16.8.16. bambos reviziją ir sanavimą sergant omfalitu;
 - 16.8.17. fistulografiją;
 - 16.8.18. ascito punkciją;
 - 16.8.19. iškritusios tiesiosios žarnos repoziciją;
 - 16.8.20. išangės bužavimą Hegaro diletatoriais;
 - 16.8.21. stemplės bužavimą dėl randinės stenozės;
 - 16.8.22. gastrostominio vamzdelio pakeitimą;
 - 16.8.23. kolostomos išmatų surinktuvo plokštelės pakeitimą;
 - 16.8.24. žaizdų gydymą;
 - 16.8.25. cistografiją;
 - 16.8.26. parafimozės repoziciją;
 - 16.8.27. pleuros punkciją;
 - 16.8.28. pleuros ertmės echoskopiją;
 - 16.8.29. įtempto pneumotorakso atvėrimą;
 - 16.8.30. fibrobronchoskopiją;
 - 16.8.31. virškinimo trakto endoskopinį ištyrimą;
 - 16.8.32. plaučių ventiliaciją savaime prisipildančiu maišu, deguonies skyrimą;
 - 16.8.33. kvėpavimo takų praeinamumo atkūrimą ir palaikymą (tracheostomiją);
 - 16.8.34. periferinės venos, kaulų čiulpų punkciją, vaistų suleidimą į veną, į raumenis, po oda;
 - 16.8.35. kraujo perpylimą;
 - 16.8.36. neurologinį vaiko tyrimą;
 - 16.8.37. gipso tvarsčio uždėjimą;
 - 16.8.38. skausmo blokadą.
- 16.9. atlikti ir (ar) įvertinti:
 - 16.9.1. paciento būklę prieš ir po operacijos, pooperacinio pykinimo ir (ar) vėmimo gydymą;
 - 16.9.2. laidinės ir vietinės anestezijos indikacijas;
 - 16.9.3. skausmo gydymą ir sedacijos skyrimą tyrimų ir procedūrų metu;
 - 16.9.4. gyvybei grėsmingas, nestabilias būkles ir suteikti pagalbą;
 - 16.9.5. širdies elektrokardiogramos pokyčius ir ritmo sutrikimus, defibriliaciją, sinchroninę kardioversiją;
 - 16.9.6. vaiko sąmonės sutrikimo laipsnį;
 - 16.9.7. smegenų mirtį;
 - 16.9.8. juosmeninę punkciją ir likvoro dinaminį mėginį;

- 16.9.9. smegenų kompresijos ir strigimo požymius;
- 16.9.10. skysčių, elektrolitų, šarmų-rūgščių balanso būklę;
- 16.9.11. mitybos poreikį, paskirti enterinį ir parenterinį maitinimą;
- 16.9.12. sąnarių, kaulų ir minkštųjų audinių echoskopiją;
- 16.9.13. kaulų lūžius ir kitas ortopedines ligas, radiologinius tyrimus.
- 17. Gydytojas vaikų chirurgas turi mokėti atlikti šias operacijas:
 - 17.1. apendektomiją;
 - 17.2. žarnų pasaito limfadenektomiją;
 - 17.3. *Mekelio* divertikulo šalinimo operaciją;
 - 17.4. laparotomiją dėl chirurginių ligų ir traumų;
 - 17.5. hernioplastiką, esant įstrigimui, žarnos atkūrimą, rezekciją;
 - 17.6. visų lokalizacijų pirminių chirurginių žaizdų sutvarkymą;
 - 17.7. venesekciją;
 - 17.8. naujagimių nekrotinės flegmonos, adenoflegmonos, omfalito, mastito, paraproktito atvėrimą ir sutvarkymą;
 - 17.9. visų kūno lokalizacijų paviršinių ir giliųjų pūlinių atvėrimą;
 - 17.10. pilonidinės cistos šalinimą;
 - 17.11. paraproktito operacijas;
 - 17.12. mastito punkcinį drenažą ar inciziją;
 - 17.13. limfadenektomiją;
 - 17.14. osteoperforacijas;
 - 17.15. įaugusio nago rezekciją;
 - 17.16. pararektalinės fistulės eksciziją;
 - 17.17. kirkšnies išvaržos plastiką;
 - 17.18. bambos išvaržos plastiką;
 - 17.19. baltosios pilvo linijos išvaržos plastiką;
 - 17.20. ventralinės išvaržos plastiką;
 - 17.21. odos ir poodžio gerybinių navikų ekstirpaciją;
 - 17.22. pilvo ertmės ir krūtinės ląstos navikų šalinimo operacijas;
 - 17.23. piloromiotomiją;
 - 17.24. enterostomiją, kolostomiją;
 - 17.25. pararektalinių audinių skleroterapiją;
 - 17.26. anorektoplastiką;
 - 17.27. gastrostomiją;
 - 17.28. laparoskopines operacijas;
 - 17.29. kaklo cistų ir fistulių šalinimą;
 - 17.30. hidrocelės operacijas;
 - 17.31. varikocelės operacijas;
 - 17.32. orchiopeksiją;
 - 17.33. fimozės operacijas: cirkumciziją, inciziją, apyvarpės plastiką, frenuloplastiką;
 - 17.34. kapšelio reviziją: sėklidės atsukimą ir fiksaciją, sėklidės ataugėlės pašalinimą;
 - 17.35. cistostomiją (atvirą ir punkcinę);
 - 17.36. apyvarpės sąaugų išdalijimą;
 - 17.37. parafimozės šalinimą;
 - 17.38. pleuros drenažą;
 - 17.39. torakotomiją;
 - 17.40. torakoskopiją;
 - 17.41. šonkaulių fiksaciją;
 - 17.42. kraujavimo stabdymą įvairiais būdais;

- 17.43. skeletinį tempimą;
- 17.44. įvairių sąnarių išnirimų atstatymą uždaru ir atviru būdu;
- 17.45. artroskopinę sąnario operaciją;
- 17.46. raumens guolio atvėrimą;
- 17.47. atvirų, uždarų ir nestabilių kaulų lūžių repoziciją, sintezę ir fiksaciją įvairiais būdais;
- 17.48. svetimkūnių šalinimą iš minkštųjų audinių;
- 17.49. amputuotos galūnės bigės sutvarkymą;
- 17.50. medicininių konstrukcijų šalinimą;
- 17.51. sausgyslių ir nervų susiuvimą (pirmini);
- 17.52. gangliektomiją;
- 17.53. papildomų pirštų šalinimą;
- 17.54. nekrektomiją dėl nudegimų ar kitų susirgimų, odos persodinimą;
- 17.55. randų šalinimą;
- 17.56. odos defektų plastiką vietiniais audiniais;
- 17.57. sąnarių drenavimą;
- 17.58. kreivakaklystės konservatyvų ir operacinį gydymą.
- 18. Gydytojas vaikų chirurgas pagal savo kompetenciją turi diagnozuoti ir gydyti konservatyviu ir (ar) operaciniu būdu šias ligas:
 - 18.1. kvėpavimo organų tuberkuliozę, patvirtintą bakteriologiškai ir histologiškai;
 - 18.2. kvėpavimo organų tuberkuliozę, nepatvirtintą bakteriologiškai ar histologiškai;
 - 18.3. kitų organų tuberkuliozę;
 - 18.4. kačių įdrėskimo ligą (bartoneliozę);
 - 18.5. mikobakterijų sukeltą infekciją, nepatikslingą;
 - 18.6. streptokokinį sepsį, kitą sepsį;
 - 18.7. rožę;
 - 18.8. aktinomikozę;
 - 18.9. nokardiazę;
 - 18.10. kitas bakterijų sukeltas ligas, neklasifikuojamas kitur;
 - 18.11. nepatikslingos lokalizacijos bakterijų sukeltą infekciją;
 - 18.12. išangės ir lyties organų karpas;
 - 18.13. vėjaraupius ir jų komplikacijas;
 - 18.14. virusines karpas;
 - 18.15. užkrečiamąjį moliuską;
 - 18.16. dėl žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) ligos atsiradusius navikus;
 - 18.17. echinokokozę;
 - 18.18. virškinimo organų piktybinius navikus;
 - 18.19. kvėpavimo ir krūtinės ląstos organų piktybinius navikus;
 - 18.20. kaulų ir sąnarių kremzlių piktybinius navikus;
 - 18.21. odos melanomą ir kitus odos piktybinius navikus;
 - 18.22. mezotelinių ir minkštųjų audinių piktybinius navikus;
 - 18.23. krūties gerybinius ir piktybinius navikus;
 - 18.24. vyro lytinių organų piktybinius navikus;
 - 18.25. šlapimą išskiriančių organų piktybinius navikus;
 - 18.26. skydliaukės ir kitų vidinės sekrecijos liaukų piktybinius navikus;
 - 18.27. netiksliai apibrėžtus, metastazinius ir nepatikslingos lokalizacijos piktybinius navikus;
 - 18.28. navikus *in situ*;
 - 18.29. storosios (gaubtinės) žarnos, tiesiosios žarnos, išangės ir išangės kanalo gerybinius navikus;
 - 18.30. kitų ir netiksliai apibrėžtų virškinimo sistemos dalių gerybinius navikus;

- 18.31. trachėjos, broncho, plaučio ir nepatikslingus gerybinius kvėpavimo sistemos navikus;
- 18.32. kitų ir nepatikslingų krūtinės laštos organų gerybinius navikus;
- 18.33. kaulo ir sąnarinės kremzlės gerybinius navikus;
- 18.34. riebalinio audinio gerybinius navikus;
- 18.35. hemangiomas ir limfangiomas;
- 18.36. mezotelinio audinio gerybinius navikus;
- 18.37. retroperitoninio tarpo minkštųjų audinių ir pilvaplėvės gerybinius navikus;
- 18.38. kitus jungiamojo ir kitų minkštųjų audinių gerybinius navikus;
- 18.39. kiaušidžių gerybinius navikus;
- 18.40. melanocitinius apgamus;
- 18.41. kitus odos gerybinius navikus;
- 18.42. vyro lytinių organų gerybinius navikus;
- 18.43. šlapimą išskiriančių organų gerybinius navikus;
- 18.44. skydliaukės gerybinius navikus;
- 18.45. kitų ir nepatikslingų vidinės sekrecijos liaukų gerybinius navikus;
- 18.46. kitų ir nepatikslingų lokalizacijų gerybinius navikus;
- 18.47. skrandžio, plonosios žarnos, kirmėlinės ataugos, storosios žarnos, tiesiosios žarnos, kepenų, tulžies pūslės ir tulžies latakų, kitų virškinimo organų nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.48. trachėjos, bronchų, plaučių, krūtinplėvės, tarpuplaučio, užkrūčio liaukos nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.49. vyro lytinių organų nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.50. šlapimą išskiriančių organų nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.51. vidinės sekrecijos liaukų nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.52. kitus limfinių, kraujodaros ir jiems giminingų audinių nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.53. kitų ir nepatikslingų lokalizacijų nepatikslingos ir nežinomos eigos navikus;
- 18.54. blužnies ligas;
- 18.55. skydliaukės funkcijos ir kitus sutrikimus dėl jodo trūkumo (strumą);
- 18.56. kitą netoksiinę strumą (gūžį);
- 18.57. hiperparatirozę ir kitus prieskydinių liaukų funkcijos sutrikimus;
- 18.58. adrenogenitalinės funkcijos sutrikimus;
- 18.59. užkrūčio liaukos ligas;
- 18.60. nutukimą;
- 18.61. cistinę fibrozę su žarnyno simptomais;
- 18.62. kraujo tūrio sumažėjimą;
- 18.63. kitus skysčių, elektrolitų bei rūgščių ir šarmų balanso sutrikimus;
- 18.64. kapiliarų ligas;
- 18.65. flebitą ir tromboflebitą;
- 18.66. apatinių galūnių venų varikozę;
- 18.67. hemorojų;
- 18.68. kapšelio (*scrotum*) veninius mazgus, varikocelę;
- 18.69. nespecifinį limfadenitą;
- 18.70. kitus neinfekcinius limfagyslių ir limfmazgių pakitimus;
- 18.71. bronhektazes;
- 18.72. apatinių kvėpavimo takų pūlingus ir nekrozinis pakitimus;
- 18.73. kitas pleuros ligas;
- 18.74. kvėpavimo sutrikimus po gydymo procedūrų;
- 18.75. bronchų ligas, neklasifikuojamas kitur;

- 18.76. tarpuplaučio ligas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.77. diafragmos ligas;
- 18.78. gastroezofaginio reflukso ligą;
- 18.79. kitas stemplės ligas;
- 18.80. stemplės pakitimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.81. skrandžio opa;
- 18.82. dvylikapirštės žarnos opa;
- 18.83. pepsinę opa;
- 18.84. gastrojejuninę opa;
- 18.85. skrandžio ūminį išsiplėtimą;
- 18.86. skrandžio prievartės susiaurėjimą;
- 18.87. skrandžio divertikulą;
- 18.88. dvylikapirštės žarnos obstrukciją;
- 18.89. skrandžio ir dvylikapirštės žarnos fistulę;
- 18.90. kitas skrandžio ir dvylikapirštės žarnos patikslintas ligas;
- 18.91. ūminį apendicitą, kitas kirmėlinės ataugos ligas;
- 18.92. kirkšninę, šlauninę, bambinę, pilvinę, diafragminę išvaržą;
- 18.93. kitas pilvines ir nepatikslintas pilvo ertmės išvaržą;
- 18.94. Krono (*Crohn*) ligą;
- 18.95. opinį kolitą;
- 18.96. žarnų kraujagyslių ligas;
- 18.97. paralyžinį žarnų nepraeinamumą ir obstrukciją be išvaržos;
- 18.98. žarnų divertikulinę ligą;
- 18.99. vidurių užkietėjimą;
- 18.100. didelę gaubtinę žarną, neklasifikuojamą kitur;
- 18.101. išangės spazmą, kitus funkcinius žarnų sutrikimus;
- 18.102. išangės įplėšos ir tiesiosios žarnos fistulę;
- 18.103. išangės ir tiesiosios žarnos srities abscesą;
- 18.104. kitas išangės, tiesiosios žarnos ir žarnų ligas;
- 18.105. peritonitą, kitus pilvaplėvės pakitimus;
- 18.106. portinę hipertenziją;
- 18.107. tulžies pūslės akmenligę, kitas tulžies pūslės ir tulžies latakų ligas;
- 18.108. cholecistitą;
- 18.109. ūminį pankreatitą, kitas kasos ligas;
- 18.110. tulžies pūslės, tulžies latakų ir kasos pakitimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.111. po procedūrų pasireiškiančius virškinimo organų sutrikimus, neklasifikuojamus kitur;
- 18.112. kitas virškinimo sistemos ligas;
- 18.113. kitus virškinimo sistemos organų pakitimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.114. odos ir poodinių audinių infekcijas;
- 18.115. nudegimus saulės spinduliais;
- 18.116. jaugusį nagą;
- 18.117. odos ir poodinio audinio folikulines cistas;
- 18.118. pūlingą hidradenitą;
- 18.119. odos suragėjimą ir sukietėjimą;
- 18.120. kitas epidermio sustorėjimo rūšis;
- 18.121. gangreninę piodermą;
- 18.122. pragulų opas;
- 18.123. odos randinius pakitimus ir fibrozę;

- 18.124. odos hipertrofinius pakitimus;
- 18.125. odos ir poodinių audinių granulominius pakitimus;
- 18.126. kitus lokalius jungiamojo audinio pakitimus;
- 18.127. kojų opas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.128. kitas odos ir poodžio ligas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.129. kitus odos ir poodinių audinių pakitimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.130. artropatijas;
- 18.131. dorsopatijas;
- 18.132. raumenų ligas;
- 18.133. sinovijos ir sausgyslių ligas;
- 18.134. minkštųjų audinių ligas, sukeltas krūvio, perkrovos ir spaudimo;
- 18.135. kitas bursopatijas;
- 18.136. fibroblastines ligas;
- 18.137. minkštųjų audinių pažeidimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.138. peties pažeidimus;
- 18.139. kojos, išskyrus pėdą, entezopatijas;
- 18.140. kitas entezopatijas;
- 18.141. kitas minkštųjų audinių ligas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.142. kaulų tankio ir struktūros sutrikimus;
- 18.143. osteomielitą;
- 18.144. osteonekrozę;
- 18.145. kaulo *Peget'o* ligą (deformuojantį ostitą);
- 18.146. kitas kaulų ligas;
- 18.147. osteopatijas, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.148. chondropatijas;
- 18.149. kitas skeleto-raumenų sistemos ir jungiamojo audinio ligas;
- 18.150. obstrukcinę ir refliuksinę uropatiją;
- 18.151. šlapimo organų akmenligę;
- 18.152. nepatiksintos kilmės inkstų susiraukšlėjimą;
- 18.153. mažą inkstą dėl nežinomos priežasties;
- 18.154. kitas inkstų ir šlapimtakių ligas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.155. kitus inkstų ir šlapimtakių pakitimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur;
- 18.156. kitas šlapimo organų ligas;
- 18.157. vyro lytinių organų ligas;
- 18.158. krūties ligas;
- 18.159. urogenitalinės sistemos sutrikimus, neklasifikuojamus kitur;
- 18.160. cefalohematomą dėl gimdymo traumos;
- 18.161. skeleto pažeidimą dėl gimdymo traumos;
- 18.162. kitas gimdymo traumas;
- 18.163. naujagimio omfalitą su negausiu kraujavimu ar be jo;
- 18.164. naujagimio infekcinį mastitą;
- 18.165. naujagimio odos infekciją;
- 18.166. naujagimio kraujavimą iš bambutės;
- 18.167. žarnų nepraeinamumą dėl mekonijaus;
- 18.168. kitą naujagimio žarnų nepraeinamumą;
- 18.169. vaisiaus ir naujagimio nekrozuojantį enterokolitą;
- 18.170. žarnų perforaciją perinataliniu periodu;
- 18.171. kitą naujagimio peritonitą;
- 18.172. įgimtą hidroceleį;

- 18.173. naujagimio bambos polipą;
- 18.174. pridėtines ausis;
- 18.175. atlėpusias ausis;
- 18.176. kitas įgimtas veido ir kaklo formavimosi ydas;
- 18.177. kitas įgimtas periferinių kraujagyslių sistemos formavimosi ydas;
- 18.178. įgimtas trachėjos ir bronchų formavimosi ydas;
- 18.179. įgimtą plaučio formavimosi ydą;
- 18.180. kitas įgimtas kvėpavimo sistemos formavimosi ydas;
- 18.181. įgimtas stemplės formavimosi ydas;
- 18.182. kitas įgimtas viršutinės virškinimo trakto dalies formavimosi ydas;
- 18.183. įgimtą plonosios žarnos nebuvimą, atreziją ir stenozę;
- 18.184. įgimtą storosios žarnos nebuvimą, atreziją ir stenozę;
- 18.185. kitas įgimtas žarnų formavimosi ydas;
- 18.186. įgimtas tulžies pūslės, tulžies latakų ir kepenų formavimosi ydas;
- 18.187. kitas įgimtas virškinimo sistemos formavimosi ydas, įskaitant įgimtą trumpą liežuvio pasaitėlį;
- 18.188. įgimtą fistulę tarp gimdos, virškinimo ir šlapimą išskiriančių organų;
- 18.189. įgimtą rektovaginalinę fistulę;
- 18.190. kriptorchizmą (nenusileidusią sėklidę);
- 18.191. hipospadiją;
- 18.192. kitas įgimtas vyro lytinių organų formavimosi ydas, sėklidžių implantus;
- 18.193. neaiškia lytį ir pseudohermafroditizmą;
- 18.194. įgimtas šlapimą išskiriančios sistemos formavimosi ydas;
- 18.195. įgimtas kaulų-raumenų sistemos formavimosi ydas ir deformacijas;
- 18.196. pūslinę epidermolizę;
- 18.197. įgimtą nepiktybinį apgamą;
- 18.198. įgimtą krūties formavimosi ydą;
- 18.199. kitus patikslintus įgimtus formavimosi ydų sindromus, pažeidžiančius daugelį sistemų;
- 18.200. kitas įgimtas formavimosi ydas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.201. gangreną, neklasifikuojamą kitur;
- 18.202. kraujavimą iš kvėpavimo takų;
- 18.203. pilvo ir dubens skausmą;
- 18.204. rijimo sutrikimus;
- 18.205. pilvo pūtimą;
- 18.206. išmatų nelaikymą;
- 18.207. hepatomegaliją ir splenomegaliją, neklasifikuojamą kitur;
- 18.208. ascitą;
- 18.209. kitus simptomus ir požymius, susijusius su virškinimo sistema ir pilvu;
- 18.210. lokalizuotą odos ir poodžio pabrinkimą, apimties padidėjimą ir gumbą;
- 18.211. nenormalią laikyseną;
- 18.212. skausmą, susijusį su šlapinimusi;
- 18.213. hematuriją, nepatikslintą;
- 18.214. šlapimo nelaikymą, nepatikslintą;
- 18.215. šlapimo susilaikymą;
- 18.216. išskyras iš šlaplės;
- 18.217. kitus simptomus ir požymius, susijusius su šlapimo organų sistema;
- 18.218. skausmą, neklasifikuojamą kitur;
- 18.219. hipovoleminį šoką;

- 18.220. kraujavimą, neklasifikuojamą kitur;
- 18.221. padidėjusius limfmazgius;
- 18.222. edemą, neklasifikuojamą kitur;
- 18.223. paviršinį galvos sužalojimą;
- 18.224. galvos žaizdą;
- 18.225. kaukolės ir veido kaulų lūžius;
- 18.226. kaklo sužalojimą;
- 18.227. krūtinės sužalojimą;
- 18.228. pilvo juosmens, stuburo juosmeninės dalies ir dubens sužalojimą;
- 18.229. pečių lanko ir žasto traumas;
- 18.230. alkūnės ir dilbio sužalojimą;
- 18.231. riešo ir plaštakos sužalojimą;
- 18.232. klubo ir šlaunies sužalojimą;
- 18.233. kelio sąnario ir blauzdos sužalojimą;
- 18.234. čiurnos ir pėdos traumas;
- 18.235. traumas, apimančias keletą kūno sričių;
- 18.236. liemens ar galūnių nepatikslingų sričių sužalojimą;
- 18.237. svetimkūnį kvėpavimo takuose;
- 18.238. svetimkūnį virškinimo organuose;
- 18.239. svetimkūnį šlapimo ir lytiniuose organuose;
- 18.240. terminius ir cheminius nudegimus;
- 18.241. nušalimus;
- 18.242. ankstyvasias traumų komplikacijas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.243. komplikacijas po infuzijos, transfuzijos ir gydomosios injekcijos;
- 18.244. procedūrų komplikacijas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.245. lytinių ir šlapimo organų protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų komplikacijas;
- 18.246. sąnarių endoprotezų, implantų ir transplantatų komplikacijas;
- 18.247. virškinimo organų protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų mechaninę komplikaciją;
- 18.248. mechaninę komplikaciją, sukeltą kitų vidinių protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų;
- 18.249. infekciją ir uždegiminę reakciją dėl kitų vidinių protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų;
- 18.250. kitas vidinių protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų komplikacijas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.251. nepatikslingas vidinių protezinių įtaisų, implantų ir transplantatų komplikacijas;
- 18.252. kaklo ir liemens sužalojimo padarinius;
- 18.253. rankos sužalojimo padarinius;
- 18.254. kojos sužalojimo padarinius;
- 18.255. keletą ir nepatikslingų kūno sričių sužalojimo padarinius;
- 18.256. kitų išorinių priežasčių bei nepatikslingų poveikių padarinius;
- 18.257. prisiuvimo ir amputacijos komplikacijas;
- 18.258. kitas chirurgines ir medicinos pagalbos komplikacijas, neklasifikuojamas kitur;
- 18.259. kitas patikslingas traumų komplikacijas.